بناغە

جلیل محمد شریف

چەنـدین سالە ئەم ڕێگەیەی گرتۆتە بەر ، لەماڵەوە بەرەو شوێنی کارەکەی ، لەوێشەوە بۆ ماڵەوە . بە جورێکی وا لەوانەیە بە تەواوی بزانێ ماوەی نێوان ماڵ و شوێنی فرمانەکەی چەند هەنگـاو بێ . جارێ لەجـاران بە خەیـاڵیـدا نەهات لەڕێگەو شەقامێکی ترەوە ئەم هاتووچۆیە بکات . وای لێهاتبوو هەستی بەبـوونی ئەو دووکـان و خانـوو شوێنانە نەدەکرد کە بە بەر دەمیانا هەموو ڕۆژێ تێدەپەڕی . هەر وەك وێنەی هەڵواسراو لە ژوورێکـا بۆ ماوەیەکی زۆر ، مرۆڤ هەست بەبوونی ناکاو سەرنجی ڕاناکێشێت . نەك هەر ئەمە بەڵکو ڕوخساری زۆربەی هاموو شۆکەرانی ئەو شەقامەی لەلا ئاشناو ئاسایی بووبوون .

یەکێ لەو سەدان شتـانـەی کە هەموو ڕۆژێ دووبارە دەبێتەوە ئەوەیە ، هەموو بەیانیەك کاتێ دەگاتە نیزیك دەرگای ئەو بانقەی کە تێدا (پارە ژمێرە) ، خشەی گسکەکەی ـ عەلە ـ ی کرێکاری شارەوانی دێتە بەر گوێی . ئەو کابرایە ، لەگەڵ ڕۆژ هەڵاتا ، هەر لەسەرەتای ئەوشەقامەوە دەست پێدەکا بە ماڵینی تا کۆتـایی . ئەمە فرمانی دوا نەبراوەی ڕۆژانەیەتی .

ئەم وێنـە ئاسـاییـیـە ئەمـڕۆ بەتایبەتی زۆر سەرنجی ئەمی ڕاکێشـاوە وای لێکردوە هەڵویستێکی لەئاستا بکاو باش باش لێی وورد ببـێـتـەوەو بە قووڵی تێی بڕوانـــی . پڕ بە دڵ خۆشـەویـسـتیـەك بەرامبـەری جۆشی سەنـد . عەلە ئەم هەڵوێستەی ئەحمەدەفەنی پێ سەیر بوو . ڕووی کردە لایەوە ، دەمی داچەقاندو دەستی لە ئیشەکەی سارد بوەوە .

ـ براکە بەیانیت باش .

ـ گیانت باش قوربان .

عەلە ئەم بەیـانیت باشـەی پێ سەیـر بوو . چونکـە ئەحمەدەفەنی هەموو ڕۆژێ لەم کاتەدا تووشی دەبێ ، کەچی تا ئێستـا نەرووی‌داوە ئاوڕی لێبداتەوەو نە چاوەڕێی شتێکی وایشی لێکـردوە . ئەم بابەیەکی زەوی ماڵ و ئەو فەرمانبەری بانق ، دەبێ چ شتێك بە یەکیان ببەستێتەوە ؟. ئەوەندە هەیە ئەم کابرایە لە کۆڵانەکەی پشت ماڵی ئەحمەدەفەنی دادەنیشێ . بەڕەنگ یەکتری دەناسن بەڵام ناسینەکە نەگەیشتۆتە پلەی ـ بەیانیت باش ـ . (داخوا ئەمرۆ ڕۆژ لەکام لاوە هەڵهاتووە ؟!)

لەم ژیـانـەدا سەدان هۆ خەڵکی لەیـەکتـری جودا دەکەنەوە ، سەدانی تریش بە یەکیان دەبەستێتەوە . جیهانی مرۆڤ لە دەریایەکی پان و بەرین دەچێ . بەرووییەوە هەزارەها شەپۆلی ووردو درشت لەجم و جوڵدان . ئەو شەپۆلانە هەندێ جار پشت لەیـەك دەکـەن ، لەیەك دوور دەکەونەوە . هەندێ جاریتـریش بەتـونـدی باوەش بەیەکدا دەکەن و لەیەکتریدا دەتـوێنـەوە . ئەمـرۆ ئەحمەدەفەنی نۆرەی باوەش پیاکردنی عەلەیـەتی . لەدوێنێکەوە هەست و هوشی بەتەواوی هەژاوە . مێشکی پرش و بڵاوە . چەند دەکا ناتوانێ فەرامۆشی بە خۆی بدا (کورە باوکم خۆ ئەمە یەکەم جار نیە ناخت ئاوا دەهەژێ ، ئەمە بۆتە خۆراکی ڕۆژانەت) نەخێر ئەمجارەیان گەیشتۆتە کونە لووت...

ـ فەرموو پارەکەت .

ئەوەبـوو دوێنێ ئەحمەدەفەنی پاش ئەوەی لەژماردنی دەستـە دەیی‌و بیست و پێنجی‌یـەکـان بوەوە ، دایـە دەست کابـرایەکەوە کە لەبەر دەم مینا بەندەکە لەگەڵ هاوڕێیەکیدا ڕاوەستـابـوو . کابـراش بە هەڵپـەیەکەوە باوەشی بۆ کردەوەو پەستایە ئەو هەگبەیەوە کە بۆ ئەم مەبەستە هێنا بووی . ئەمجا لەگـەڵ هاوڕێکـەیدا کەوتە قسەکردن (لەسبەی زووتر نیە ، دەست بە بناغە لێدان دەکەم .)

ئەحمـەدەفـەنی بیست ساڵە پارە بۆ خەڵك دەژمـێرێ‌و باخـەڵیـان گەرم دەکـاتـەوە ، هێشتـا بنـاغەیەکی بۆ خۆی لێنـەداوە . تا ئێستـا دەرفەتی ئەوەی نەدراوەتێ ، وەکوو بۆ هەندێ دەرەخسێ ببێتە خاوەن کونجێکی خۆی . هیچ جارێ وەك ئەمرۆ بە قووڵی بیری لەم دواکەوتنەی خۆی نەکردۆتەوە . دەڵێی تازە لە خەوێکی درێژ بە ئاگا هاتووە . هەستی کرد بە تەواوی لەکاروان بەجێماوەو کەسێکیش نیە ئاوڕێکی لێبداتەوە . توون بردیەوە . دەرگای مینا بەندەکەی بەر دەمی بەتوندی پێوەدا . وەك بڵێ : بەخـوا ئیتـر پوولێـك بۆ کەس ناژمـێرم . با بەس نۆرە بریم لێ بکرێ . ئەم لۆدە دینارەی کە بە هەزاران شەڵتەی لێ دەردەچێ ، زۆریشی بە ناو لەپی مندا تێپەڕ دەبێ ، شوێن پەنجـەم بەسـەر هەمـوو دێنارێکەوە دیارە . دەبا جارێکیش هەنـدێـکی بۆ خۆم لێی بژمـێرم . هەستی بە تەنیـایی‌و بێ دالدەیی‌یـەکی تەواو کرد . خۆی لەچـۆڵی بیـابـانێکـدا بە بەجێماویەوە بینی . لەئاسمان زیاتر نیە بیی پارێزێ . ماف لەهەڵژینی بای ئەو بیابانە زیاتر نیە . کەسێ مشتێ خۆڵی پێ ڕەوا نابینێ .

ئەو شەوە هەتا بەیانی گینگڵی داو بەدوای نموونەکانی وەك خۆیدا عەودالْ بوو خەوی پێیانەوە دەدیت . لە گەڵیانا بۆ سکالای یەکتری گوێیان دەگرت . خەوی بە باوکی‌یەوە بینی ، لەو خەوەدا ، باوکی ئەو کورتە چیرۆکەی بۆ دووبارە کردەوە کە زۆر جار لە ژیـانیدا بۆی باس کردبوو . (ڕۆڵە بەخوا ، هەر لەبـەیـانیـەوە تائێـوارە ڕەنجمـان دەدا ، یان لەنـاو لیتکاوی مەرەزەدا قورمـان دەشێلا یان خەرمانی چەڵتوکمان دەکوتا ، کەچی ئێوارە کە دەگەڕاینە ماڵەوە ، هەر شلەساوەرەکە بوو !)

ئێستا وا ئەمیش لەڕاست عەلە ڕاوەستاوە ، چارەنووسی خۆی لەنێـوچەوانیدا دەخوێنێتەوە . هەناسەیەکی هەڵکێشا . ئەم و ئەو چەند داوێك بەیەکیان دەبەستێتەوە . یەکێ لە داوە هەرە ئەستوورەکان ئەوەیە : عەلە هەموو ڕۆژێ شوێن پێی هاتـووچـۆکـەران پاك دەکـاتـەوەو دەیمـاڵێ . گەرد بەجادەو شوستەکانەوە ناهێڵێ . بۆ نەگبەتی ، ئەوەندە دڵسۆزیشە ، تا باش دڵنیا نەبێ لە پاکی هەموو بستێ وازی لێناهێنێ ، کەچی کاتێ لە کارەکەی دەبێتەوەو دەگەڕێتەوە کۆڵانەکەی خۆیان ، دەبێ باش خۆی لێ‌هەڵکاو دەجار دیقەتی ئەم لاو ئەولای خۆی بدا تاوەکوو شوێن پێ‌یەکی ووشك بۆ خۆی دەبینێتەوە بیکاتە بەردەباز...!

○